

Essen elő Néplap-ra!

Aranylatására vagy a küldjük és már korán... az alábbi szelvényt az... ragasztva postán adják...

GRENDÉL-LAP

megrendelem a Néplap... díja 10 forint

Form for name and address: név: cím: (Alatírás.)

ZIK MÜSORA:

Zongorista: „Polyautas”. (Hétfő... 3. fél 5, negyed 7, 8.)

VELETES SZOLGÁLTATÁSOK

GYÓGYSZERTÁRAK: 10-11 augusztus 16-ig: (Központi...)

Kölszönzés

Értékesítési díj: 10 forint. Adó ISTVAN, Hajdu FERENC...

Kölszönzés

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 27.

EK

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

Értékesítési díj: 10 forint. Kossuth-u. 8.

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 179. SZÁM

1946 AUGUSZTUS 13, KEDD

Nem leszünk többé gyarmat!

Párizs felé szegeződik minden magyar aggodó tekintete: életünk, sorsunk, jövőnk dől el az elkövetkezendő napokban.

Nem lehet egy pillanatra sem közömbös számunkra a határokon túl élő véreink sorsa. Minden erőnkkel küzdenünk kell azért, hogy az a néhány ezer magyar, aki kívülmarad a megvonandó határokon, emberi sorsban, megbecsülésben, egyenlő elbánásban részesüljön.

Mi lesz azonban a határokon belül élő nyolcmillió magyarral? Ha a nyugati hatalmaknak, Angliának és Amerikának sikerül érvényre juttatni megdöbbentő elhatározásait, nyomor, szenvedés, gyarmati sors vár mindannyiunkra!

Voltak sajtótermékek az utóbbi időben, melyek szenzációs táblalábsal, sippal, nagydobbal, trombitával hirdették az amerikai külügyminiszter nyilvánkozatait a magyar jóvátételről.

Hogy voltaképpen mi is a nyugati hatalmak álláspontja, azt meg tudhatjuk a békeszerződés tervezetéből, mely szerint Anglia és Amerika nem kevesebbet kívánnak Magyarországtól, mint hogy

1. Százszázalékosan kártalanítsa az Egyesült Nemzetek és állampolgáraikat minden olyan veszteséget vagy károsodást, amely ezeknek magyarországi tulajdonait és érdekeit a háború következtében érte, illetve hogy a magyar kormány az Egyesült Nemzetek és állampolgárainak tulajdonait az 1941 április 10-i helyzetnek megfelelően adja vissza.

Mit követel Párizsban Csehszlovákia Magyarországtól?

A Párizsban dolgozó csehszlovák delegáció Magyarországgal szemben két követelést támaszt. Az egyik a pozsonyi hídfő, a másik a szlovákiai magyarság kiutasításának nemzetközi engedélyezése.

A Párizsban dolgozó csehszlovák delegáció Magyarországgal szemben két követelést támaszt. Az egyik a pozsonyi hídfő, a másik a szlovákiai magyarság kiutasításának nemzetközi engedélyezése.

nek kiutasítására a békeértekezlet hozzájárulását kéri. BEZENYE ÉS OROSZVÁR KÖZSÉGBEN

Jó egészségben, jó felszereléssel tért vissza az első hadifogolycsoport a Szovjetunióból

Ünnepélyesen fogadták Debrecenben a hazatért 90 magyart

Vasárnap reggel 5 óra 50 perccor végre valóban befutott a debreceni nagyalomásra a várvárt hadifogolyvonat. A visszatérő magyarokat Molnár Erik népjóléti miniszter elvtárs, dr. Ujhelyi Szilárd népjóléti osztályfőnök, dr. Botár Bálint népjóléti tanácsos, Szirmai István és Szabó István kommunista nemzeti gyűlési képviselő elvtársak, Vadász Sándor szociális felügyelő, egy tiszti és egy honvédtiszti küldöttség, az MNDSz, MaDISz és Vöröskereszt képviselői fogadták.

Amikor a hosszú szerelvény befutott a nyolcadik vágányra, a rendőrség alig bírta visszatartani az előrenyomulókat. A hazatért magyar fiúk kiszálltak a vagonokból, egy csoportba gyűltek, hogy meghallgassák a népjóléti miniszter elvtárs üdvözlő szavait.

Molnár Erik miniszter elvtárs a népi köztársaság nevében üdvözölte őket. Arról beszélt, hogy a múlt világháborúban 6 is hadifogoly volt Oroszországban, de hazatérőre Horthy Magyarországa fogadta.

A mai visszatérőket a dolgozók magyar köztársasága várja s ezért arra kérte őket: igyekezzenek hazánk munkástagjaivá válni. Lehetőségük megész rá, a magyar demokrácia szeretettel, segítő akaratál áll mellettük.

A népjóléti miniszter elvtárs szavai után a honvédeknek a magyar és orosz Himnuszot játszotta el, majd a hadifoglyok sorából Katona János hadnagy lépett elő. Őszinte szívvel megköszönte a köztársasági

kormányzat, hogy hazahozta őket. Megígérte a visszatérők nevében, hogy a demokratikus népi Magyarországot mindent megtesznek, ami erejükkel bír.

A lelkes szavak után a hadifoglyokat hazahozó Saranov szovjet főhadnagy szólott arról, hogy a két népek ezennel őszinte jóbarátok kell lenniük, soha többé ne lehessen ösztöndíjazni őket, hisz közös érdekük van: a békes termelés.

Az MNDSz küldöttsége szép virágcsokorral kedveskedett a magyarokhoz, egész úton nagy szeretettel vigyázó főhadnagynak, majd felcsendültek a Szózat hangjai, amit könnyes szemmel énekeltek együtt a hazatértek és a várakozók.

A megható ünnepség után felsorakoztak a visszatért magyar honvédek és az orosz kísérők átadták őket a magyar hatóságoknak. Az egész szerelvényen kb. 1600-an jöttek, ebből 90 volt magyar nemzetiségű, a többi olasz, osztrák, francia. 4 tiszti, 9 altiszti, 54 honvéd, 10 munkaszolgálatos (ebből 4 zsidó vallású) és 13 polgári személy tért vissza hazájába. Debreceni 2 volt közöttük: Lakatos József honvéd és László István levente, Hajdu megyébe rajtuk kívül Zabos András balmazújvárosi honvéd érkezett vissza.

A szovjet kísérők átadták a pontos névsort és a részletes jegyzéket a ruházati felszerelésről, a megmaradt éleletről és a gyógyszerkészletről. 10 zsák élelmiszer maradt felesleges, azt felrakták egy magyar szekérre. A visszatértek felszerelése rendkívül jó: pokróc, kö-

peny, jó ruha, a füstök csizmában, a legénység bőrtalpú, még évekig eltartó bakancsban, mindegyik hátán kisebb-nagyobb mértékben megfűtött hátizsák, benne egy váltás fémernemű, kenyérszák, Barnára sült borotvált arccal, jóhúsból készített étel, paprikás csirke, burgonyát, uborkasalátát, dínnyét jóízűen fogyasztották el. Ebből után katonai bizottság érkezett, amely szinte néhány perc alatt lezserelte a még katonai ruhában lévőket, azután a szociális felügyelőség az MNDSz-szel karöltve kitűnő ebéddel várta őket. A tojásos erőleves, paprikás csirke, burgonyát, uborkasalátát, dínnyét jóízűen fogyasztották el. Ebből után katonai bizottság érkezett, amely szinte néhány perc alatt lezserelte a még katonai ruhában lévőket, azután a szociális felügyelőség az MNDSz-szel karöltve kitűnő ebéddel várta őket.

Az átadás megtörténte után a városi fertőtlenítőbe vitték a hazatérteket, utjuk innen a Pavilon-laktanyába vezetett, ahol a szociális felügyelőség az MNDSz-szel karöltve kitűnő ebéddel várta őket. A tojásos erőleves, paprikás csirke, burgonyát, uborkasalátát, dínnyét jóízűen fogyasztották el. Ebből után katonai bizottság érkezett, amely szinte néhány perc alatt lezserelte a még katonai ruhában lévőket, azután a szociális felügyelőség az MNDSz-szel karöltve kitűnő ebéddel várta őket.

Károlyi Mihály részt vesz a békeértekezleten

Nagy Ferenc miniszterelnök táviratban kérte Károlyi Mihályt, hogy a béketárgyalások idejére utazzék Párizsba és ott személyes presztízsével és nagy nemzetközi tekintélyével legyen segítségére a magyar ügynek.

A „Sunday Times”

párizsi jelentése szerint egyre kevesebb a valószínűség a béketárgyalások gyors befejezésére. Általános felhang szerint szeptember 23-ig, az Egyesült Nemzetek közgyűlésének napjáig az öt békeszerződés közül egyet sem tudnak felé alá hozni.

A FRANCIAORSZÁGBAN TÁRGYALÓ

Zsebők Zoltán államtitkár ígéretet kapott arra, hogy a francia kormány Magyarországot javára lemond egymillió dollár értékű textiláruról és 300 ezer dollár értékű kórházfelszerelésről.

Szlovákiában

a kommunista Husak vezetésével új kormány alakult. A kormányban 9 demokrata, 5 kommunistapárti és 1 pártönkivüli tagja van.

Az augusztusi lakbért 25-ig kell kilizetni

Hivatalos helyről közlik, hogy a minisztertanács 1946 augusztus 15. napjáig haladékosan adott az augusztus havi lakbér első részletek megfizetésére azoknak a bérlőknek, akik szolgálati, vagy munkabérvisszonyban állanak és a munkaadójuk igazolványával igazolják, hogy augusztus 1-től 12-ig esedékessé vált fizetésüknek, munkadíjuknak, vagy munkájuk utáni járandóságuknak 75%-át még nem kapták kézhez. Ha tehát a bérlő ezt a közzétett igazolványt, az augusztus havi lakbérének mindkét részletét, vagyis egész augusztus havi lakbérét augusztus 25. napjának este 6 órájáig köteles kifizetni és eddig az időpontig a bérlőnek a bérlőnél befizetési kötelezettség elmulasztása címén nem mondhat fel.

Mégis 1.20 a tej ára

Hajász Endre, a Tejközpont igazgatója vizsgálatot tartott Debrecenben a tej árát illetően és megállapította, hogy Debrecen nem önálló város (?) és ezért a tej árát egy forint húsz fillérben állapította meg.

Tudosa az igazgató úrnak ez a megállapítása, hiszen ez annyit jelent, hogy a Tejúzem minden liter tejen hetven fillér különbözetet tesz zsebre. Kicsit soknak találjuk mégha olyan „kitűnő” cégrel van szó, mint a Tejszövetkezet.

összeg nyolcszorosát teszi ki a Szovjetunióval szemben megállapított jóvátételünk teljes összegének. Pedig a Szovjetunió joggal és alapvető követel anyagi kártérítést foglunk, hiszen a Horthy-hadsereg valóban szörnyű pusztításokat végzett a Szovjetunió földjén. Anglia és Amerika földjére nem lépett magyar katona. Mégis: nyolcszorosított követelünk foglunk, mint a

Szovjetunió. Mit jelentene, ha valóban érvényre jutnának ezek a követelések? Az önkényesen megvont határok néhány száz ezer magyar sorsát érintik, — a nyugati hatalmak „adóját” azonban nyolcmillió magyart döntene évtizedekre rabslolgaságba, az országot pedig másodrendű államná, gyarmattá süllyesztené. Minden reményünk a Szovjet-

unióban van, mely már fel is emelte tiltakozó szavát a nyugati hatalmak szörnyű szándékai ellen. A Szovjetunió, a kislepek védelmezője nem nézi tétlenül egy nemzet tönkretételét. Küzdenünk, tiltakoznunk kell ezek ellen a követelések ellen. Eleget voltunk Németország gyarmata, — nem engedhetjük meg, hogy újra gyarmattá váljunk!

6-7000 házhelyigénylés DEBRECENBEN

Szombaton délután az összes szakszervezetek és a nagyobb üzemek képviselőinek jelenlétében tartotta meg ülését a Vármegyei Földbirtokrendező Tanács.

Kállai Sándor elvtárs elmondta, hogy a szakszervezetek segítségével akarják ezt a kérdést megoldani. Eddig kb. 6-7000 házhelyigénylés futott be, ebből cca 5000 jogos. A város területén azonban ennyi háztelekre alkalmas hely nincsen s ennek következtében akik a város környékén, cca 10-14 km. távolságban (Bellegő, Zsigmondtelep) a földosztás során földet kaptak, házhelyjutatásban nem részesülnek s a már megkapott földön építsék fel házaikat. Azokat a területeket veszik igénybe, melyek nincsenek beépítve, vagy nem használják ki kellően azokat.

A Földbirtokrendező Tanács ügyésze ismertette a rendelkezést, mely az igényjogosultságot szabályozza. Figyelembe veendő a gyermekek száma. Mindenki, aki a családfelelős községi háztartásban él és akinek a családfelelős, családtagnak számít, legyen az nagyszülő, unokatestvér stb. Előnyben részesülnek azok, akik a németek elleni harcokban bármilyen formában részt vettek: katonák, partizánok stb.

Kalenda Lóránt műszaki tanácsos ismertette a szétosztásra kerülő területeket. A házhelyek beépítésével kapcsolatban háromféle elképzelés van. Társas házhelyek, melyekre egy-kételeteres kertes házakat építenek, sorházhelyek, melyek területe 100 négyszögöl és kertes családi házak, itt a telek nagysága 2-300 négyszögöl volna.

A Vagongyárban, Dolánygyárban, Bőrgyárakban és a Vágóhidon dolgozó munkások a Vágóhid környékén, a Villanygyári munkások a Mikopércsi-, Monostorpályi- és Leiningen-út által határolt területen kapnának házhelyet. A Déli-sor és István-út által határolt területen a MÁV dolgozói jutnának házhelyhez. A földmunkások számára a Baromvásártelep, az értelmiség részére a Libakerület fejják igénybevenni, ahol 1-2 emeletes kertes házakban jutnának lakáshoz a dolgozók. Az Árpád-tér, Csapókerületi temető közötti területen, Kassai- és Sámsoni-út környékén az eddig fel nem soroltak jutnának telekhez. A felsorolt terület 340 kat. földet tesz ki, ahol 2220 ember volna elhelyezhető, tehát mintegy 40%-a az igénylőknek. Ha mind az 5000 jelentkezőt ki akarnánk elégíteni, ak-

kor 8-900 hold területre volna szükség, ami a körutak által határolt mai helváros nagyságának felelne meg.

Csökkeníteni kell a helyi vasúti tarifát

A város közellátási bizottsága tegnap délelőtt különböző értelmű határozatokat hozott az UNRRA tejkonzervek és húskonzervek elosztását illetően. A fennmaradt tejkonzerveket hűsziflórés árban osztják ki a karitatív intézmények között, a húskonzervek pedig díjtalanul jutnak ugyanezen intézmények birtokába.

Szóba került a közellátási bizottság ülésén a malmok ellenőrzése is. Fábrián Zoltán nagyon helyesen rámutatott arra, hogy a malmok ellenőrzése csupán a város területén működő malmokra korlátozódott, ezért a vidéki malmok nyugodtan üzhették klsded jatekaikat. Fokozott ellenőrzést javasolt a malmokra, nehogy a tavalyi eset újra megismétlődjön és

A beszámoló nagy érdeklődéssel hallgatták a megjelentek. Kiosztották az igénylő-ívek mintáját. Az összeírást az egyes szakszervezetek az igénylőkkel közösen végzik teljes felelősséggel. Az igénylő-lapokat egy héten belül el kell juttatni a Földbirtokrendező Tanácshoz.

a listával megkezdődhesen a feketézés. Simon Kovács elvtárs az örlési engedélyek kiadásának megszorgítását és ellenőrzését javasolta.

A magas vasúti tarifa miatt a piaci felhozatal veszélyben van. Ezért a közellátási bizottság a debreceni fizetvétség közbenjárását kéri a helyi viszonylatú járatoknál. Az üzletvezetőség már ígéretet tett, hogy minden lehető elköveti a tarifa csökkentésére.

Selyem Gábor elvtárs támadta egyes kereskedők eljárását, akik az ipari cikkek árát indokolatlan magasra írták ki. Ha az a közellátási miniszter utasítására történt, akkor is helytelen - mondta Selyem elvtárs - és változtatni kell rajta.

Megalakult a Munkáskultúrszövetség debreceni titkja

Vasárnap délelőtt az Építőmunkások Szakszervezetének Kossuth-utcai helyiségében megalakult a Munkáskultúrszövetség debreceni csoportja. Különböző körülmények sokáig hátráltatták a Szövetség formális megalakulását, amely azonban lényegében már működött a múlt évben hét szék munkáshangversenyt rendezett a Zeneiskolában.

A vasárnap megtartott alakuló közgyűlésen a következő tisztviselőket választották meg. Elnök: Fáy Árpád (MKP), alelnök: Ménes Sándor (SZDP), főtitkár: Györfly Albert (SZDP), titkár: Vargha Domokos (MKP), pénztáros: Hunyady Jenő (SZDP), ellenőr: Ernst Sándor (MKP), könyvtáros: Némethi József (MKP), propagandista: Székely János (SZDP). A választmány tagjai lettek: Benkő Károly, Nagy Gyula, Kósa Győző, dr. Sass Sándor, Maday Pál, Tarr János, Gondos Pál, Felkai Ferenc, Markovits Sándor, Kövári László, Sándor László, Pogácsás Antal, Szabó István (MKP), Fazekas József, Végli Dezső, Tóth József, Márkus Vince, Ménes János, Csillag Miklós, Réssler János, Koresmáros Lajosné, Doros Mária, Radó István, Hajdú Ferenc, Selyem Gábor, Molnár Kálmán, Földvári József, Simon Kovács József, Némethi János, Pinczési Pál, Erdei Ferenc, Erdei Károly, Figula Béla, Szász Sándor, dr. Gavallér Lajos, id. Felkai Ferenc.

Simon János elvtárs korelnöki Gyapjút szövetség... Friedländer Testvérek Debrecen, Hatvan-utca 87. Tel: 8-24

megnyitóját a szövetség megválasztott elnöke, Fáy Árpád elvtárs fejtette ki az elnökség tevéseit. Irodalmi, népszerű tudományos és zenei szemináriumok mellett a marxista tudomány és művészet minden ágát fel fogja ölelni a szövetség munkája. Tömegszervezeté kell kiépíteni a Munkáskultúrszövetséget, hogy kettős hivatást teljesíthesse - mondta -, egyrészt felemeli a munkásokat kulturális elmaradottságából, másrészt új közönséget nevel a művészeteknek s tudományoknak és ezzel új ösztönzést s új irányt ad fejlődésüknek. Györfly Albert főtitkár elvtárs bemutatkozó beszédében főként arról szólt, miképpen kell a szervezett munkásságban a kultúrális felzárkózást tudatosítani s állandóan felszínre tartani. Csillag Miklós kultúratanácsnok elvtárs bizosította a szövetséget a város legteljesebb támogatásáról. Közmű elvtárs a munkások felkutatásának szükségességét hangsúlyozta. Pethő Gyula elvtárs zenei neveléséről szólt, Farkas József elvtárs az eszperantó mozgalom feltámasztását sürgette a Munkáskultúrszövetség keretében.

A választmány és tisztikar pénteken, augusztus 16-án délután 6 órakor tartja első megbeszélését az Építőmunkások Szakszervezetében, ekkor fogják a terveket részletesen kidolgozni s a szövetségre váró hatalmas munka részleteit a tisztikar és választmány tagjai között felosztani.

Mindent olcsón! Kalap, szövet, nyakkendő, férfi ing és zsebkendő KISS től Alföldi-palota.

Erős gépcérna 225 méter, ára 1.80 1500 járdas ipari cérna 4.80 FAVORIT Csapó-utca 24.

A debreceni Ötös Tanács ma megkezdí működését

Ma reggel 9 órakor ül össze először a debreceni ötös tanács. Az ötös tanács tanácselnöke Öri Kálmán, az ügyész az első tárgyaláson dr. Deák Sándor lesz. Szoboziai fodrász-mester ügye kerül elsőnek tárgyalásra, aki a rendőrség ellen gyalázó kijelentéseket tett. Tárgyalást reggel 9 órakor kezdik a rendőrség épületében.

Nagyszabású vasúti lopás a Budapest-debreceni személyvonaton

A hétfőre virradó éjszaka a Budapest-Debrecen útvonalon közlekedő személyvonaton sorozatos vasúti lopásokat követtek el ismeretlen tettesek. A sötétség leple alatt végigjárták a vonatot és több jegykezelőt is mulasztás terhelt, mint nyolc egyenlő különböző értékű tárgyat, csomagokat, ridiküliket loptak el. Jellemző, hogy a

vonat elején lévő kormányzati furtárcocsból, amelyet pedig két vasútbiztosító katoná őrözött, szintén eltűnt egy csomag. Ebben az esetben a futárkocsához beosztott jegykezelőt is mulasztás terhelt, mert beeresztett a kocsiba igazolvánnyal nem rendelkező egyéneket is.

A PIACON REND VAN - csak a kapualjakban kell még rendet csinálni

A gazdasági rendőrség és forintvédő bizottságok szorgalmasan járják a piacot. Eberon ügyelnek arra, hogy minden a legnagyobb rendben menjen, ahol a legkisebb szabálytalanságot, árcsökkentést tapasztalják, rögtön intézkednek. Az árusok már többé-kevésbé bele is nyugodtak ebbe és leszállítják áruikat, ha a gazdasági rendőrség, vagy a forintvédő bizottságok felhívják erre figyelmüket.

A gyümölcs piac szűrtje továbbra is a dinnye. 10-12 filléres áron vásárolták tegnap is és annak ellenére, hogy igen sokan vették, még délelőtt is hatalmas halmozottak bejöltek. A dinnye mellett legtöbb felhozatal szilvából, utána körteből és almából volt. A szőlő még újdonság, 1.50-es áron kelt a szebbje, 1.20-ért adták a gyengébbet.

A zöldségpiacon a zöldborsó és paradicsom mellett sok káposztát, karalábét és tököt láttunk. Burgonya rendkívül kevés volt, hagyomány színe egyáltalán nem

áruáltak. Ezt nem is lehet csodálni, olyan alacsonyán állapították meg az árát. A vöröshagyma 20-24 fillér, a fokhagyma 59-69 fillér.

Baromfiból kevés volt a felhozatal, de az is a nyakán maradt az árusoknak. A kacsa maximális ára 5.80, de adnák már az asszonyok 5 forintért is, csak vigyék.

A forintvédő bizottság emberei panaszkodják, hogy kevés burgonya kerül a piacra, mert a helyi piaci árusok kimennek a város határába az országutakra és már ott megveszik a termelőktől. Tegnap is az egyik „forintvédő“ 4 székert burgonyát küldött be a piacra és csak 1 székert érkezett meg, a többit az úton szétkapkodták.

A legszörnyűbb intézkedést kerlik a piacon arra nézve, hogy szűnjék meg az utcai árusítás. Sokan behozzák az árut és a péntekkor a piacra hozták őket a házukba, udvarokba, kapualjakba és a piacnál jóval magasabb áron várakoztatják meg tőlük áruikat.

Figyelem!

Puskás István kárpaszományos forgalmi tiszt úzen a 207/0. hadifoglytáborból, Debrecenben keresi szüleit, Ertesztést kér címére. Bővebb felvilágosítást az MKP hadifogly iródjára ad. (Arany János-utca 1.)

A SZOCIÁLIS FELÜGYELŐSÉG ezúton kéri fel a város és környék lakosságát és hivatalait, hogy ne zakkassák a hivatali hadifoglyokra vonatkozó kérdésekkel. Az erre vonatkozó híreket újságban, vagy Falujószágokban úgys közölészik.

Egyenruhás szélhámós

Előállították a rendőrségre vitéz Bence István állítólagos származásait lakost. Bence egyenruhát viselt, állítása szerint ez a román vasutasok öltözéke. Tányérsapka, vállpántos rangjelzés, ezüst gombok. Semmiféle írást nem volt nála, egyáltalán nem tudta magát igazolni. Állítása szerint Romániából azért jött ide, hogy hadirokkant-igazolványt váltson magának. Emellett az állítása mellett szigorúan kitart, bár semmiféle konoly indokkal nem tudja alátámasztani. Vitéz Bence (most már azt is tagadja, amit előzőleg bevallott, hogy vitéz) a multban már többször volt büntetve csalás és egyéb szélhámosságok miatt. 1943-ban például nagy tételeben áruút fát, anélkül, hogy bármilyen készlete lett volna. Minden városban mennyasszonya, vagy felesége van, felváltva hivatkozik hol egyikre, hol másikra. Kihallgatva folyék.

Vizsgálóbizottság vagy mentőbizottság?

Többször foglalkoztunk már Ujlaky Sándor, jelenleg felfüggesztett kereskedőtársulati elnök személyével, akiről a napnál is világosabban bebizonyítottuk, hogy multibeli és jelenbeli magatartása miatt nem való a jöhírvető Kereskedő Társulat élére. Hosszas harc után, amelyet lapunk és a baloldali kereskedő társadalom vívott ebben az ügyben, elértek azt, hogy a Társulat választmányja Ujlakyt egy vizsgálóbizottság elé utalja.

Ertesztésünk szerint a vizsgálóbizottságban a szokottnál is több volt Baross-szövetségi tag foglalt helyet. A bizottság tagjaitól szigorú titoktartási ígéretet követel. Erre szerintünk semmi szükség nincs, nem tudjuk a Kereskedő Társulat miérett ragaszkodik ahhoz, hogy a társadalom széles rétegei is ne értesüljenek arról, ami ott folyik. Ez vajahogy nem vág össze a demokrácia alapelveivel! Kíváncsian várjuk az ügy további fejleményeit! Szp

CSOKONAI-SZINHÁZ

Kedden tel 7 órakor Sűli Manyt és Rajz Jancsi tolléptével BUBUS

HOGYAN A M... EGY VI...

Az ebédnek éppen vege... kor belépünk Kovács Lajos sékhöz. A hadifogly foglalt... ság egyik tagja, ezért látt... gúl a Debrecenbe hazatér... István jelenlét és az öt... tő Saranov főhadnagyot, ... tot kísérő orvosnót és leg... Sok fontos izgató kérd... kelődik bennünk, azt sem... miit kérdezzünk először a... hakerpü, messzi tájakat b... ventéltől.

Hol voltál és kikkel? - Tavaly nyáron júni... kerültem innen vagy 4000... terre az Uralt. Molto... melle, előzőleg Baján és... ban (Romániában) voltam... ma folyó partján, a kurt... gyárban dolgoztunk, volt... 300-an magyarok. A 207/0... golytáborban Debrecenből... dolgozott Árra Miklós p... nyász István Hajó-utca... kias Károly Burgundia-ut... munkás, Simon József... barakbeli borbély. Vagy... tölünk volt a 207/0-es táb... roltak jóismerősök: Kov... dor pék a Patjai-utcaból, ... János főhadnagy, a Mező... gi Kamara titkára, Gom... mér tüzérezredes a Püs... lofaló, Czako Dölygyéri... huszárezredes és Benede... alezredes a Rákóczi-utca... alól. Még arébb 20-25... dolgozott a 207/8. tábor, in... ticska János debreceni... sű pékre emlékezem viss... jegyez meg, hogy a 207/8... ban együtt voltam a kaba... dius Sándorral és Zoltán... tizenhatod magukkal nem... hazajönni, olyan jól érz... kat odakint, hogy kérvén... be az ottmaradásra.

Alig sorolja el az ismer... vét László István, amik... getnek. Edesanyja lép be, ... főhadnagy mosolyogva ug... adja helyét. A boldog édesanyához f... mit érzett, amikor fiával... alkotott? - Ilyen öröm még nem... jembem. Idestova két é... áttam fiamat és nagyon... am érte. Különösen a... időben, hogy a városban... a Vagongyárban nem győz... koporsót készíteni a haló... szaszállított magyar honv... szere. Aggódtam, mert a f... nekora óta izületi-gyul... szenved, félttem, hogy... Most boldogan látom mag... egészségesen, az oroszok... viselték, nem hogy holtan... volna haza. A Vagongyár...

Őszi divatlapok megérk CSILLAG könyvkere PIAC-UTCA 69. SZ.

No dobja el ócska kalap! Olcsón állé alakít KALAPIPI KIZÁRÓLAG SZÉCHENYI-UTCA 7.

Az év legnagyobb Dr. Rón a Pécsi Öreg I

Az összes gyermek társzer gyártmányok ismét kaphatók. SOLTI illatszertár SAS-UTCA 2.

Forintért! Fillérért! szorgosan és szerényen kalkulálunk, hogy már is a legolcsóbbak mi legyünk. Nagy választékban gyapjúfonalak, harisnya és rövidárúk. PIKÓ Kossuth-utca 4.

IRÓGÉP Szakszerű javítás Molnár Sándor műszerész-mesternél PIAC-UTCA 58. - Telefonhívás: 360 Jutányos vétel-eladás Réti György írógépkereskedőnél

HOGYAN ÉLNEK A SZOVJETUNIÓBAN A MAGYAR HADIFOGLYOK?

EGY VISSZATÉRT DEBRECENI LEVENTE MESÉL AZ URALRÓL ÉS AZ ÚTRÓL

Az ebédnek éppen vége van, amikor belépünk Kovács Lajos elvtársékhöz. A hadifogoly fogadóbizottság egyik tagja, ezért látta vendégül a Debrecenbe hazatért László István leventét és az öt hazaségitő Saranov főhadnagyot, a vonatot kísérő orvosnőt és legényüket. Sok fontos, izgató kérdés feszül előénk, azt sem tudjuk, mit kérdezzünk először a telt, barnaképű, messzi tájakat bejárt leventétől.

Hol voltál és kiké?

Tavaly nyáron június 18-án kerültem innen vagy 4000 kilométerre az Uralba, Molotov város mellé, előzőleg Baján és Fogsániban (Romániában) voltam. A Káma folyó partján, a kuriai hajógyárban dolgoztunk, voltunk vagy 300-an magyarok. A 207/5 hadifogolytáborban Debrecenből velem dolgozott Árvai Miklós pék, Kányász István Hajó-utcai cipész, Kiss Károly Burgundia-utcai famunkás, Simon József DEMKE-barakkbeli borbély. Vagy 12 km-re tőlünk volt a 207/9-es tábor, itt is voltak jóismerősök: Kovács Sándor pék a Patái-utcaból, Szakács János főhadnagy, a Mezőgazdasági Kamara titkára, Gombos Elemér tüzérezredes a Püspöki-palotából, Czako Diósgyőri Kálmán huszárezredes és Benedek Zoltán alezredes a Rákóczi-utca 52. sz. alól. Még arrébb 20-25 km-re dolgozott a 207/8. tábor, innen Matieska János debreceni származású pékre emlékezem vissza. Itt jegyzem meg, hogy a 207/5. táborban együtt voltam a kabai Hegedűs Sándorral és Zoltánnal, de őket tizenhatod magukkal nem akarnak hazajönni, olyan jól érzik magukat odakint, hogy kérvényt adtak be az ottmaradásra.

Alig sorolja el az ismerősök nevét László István, amikor csendesnek, Édesanyja lép be, Saranov főhadnagy mosolyogva ugrik fel, átadja helyét.

A boldog édesanyához fordulok: mit érzett, amikor fiával újból találkozott?

Ilyen öröm még nem ért életemben. Idestova két éve nem álltam fiamat és nagyon aggódom érte. Különösen az utóbbi időben, hogy a városban mesélték: a Vagongyárban nem győzik a sok koporsót készíteni a halottan viszeszszállított magyar honvédek részére. Aggódtam, mert a fiam gyermekkorra óta izületi-gyulladásban szenved, félttem, hogy elpusztul. Most boldogan látom magam előtt egészségesen, az oroszok gondját viselték, nem hogy holtan hozták volna haza. A Vagongyár végén a

kanyarban sírva figyeltem a vörököző honvédek, hiába kerestem a fiam arcát. Nagy zavaromban nem ismertem meg. Már hazafelé fordultam, amikor reámszólt a fiam: Hová mégyek? Így ölekezünk azután végre boldogan össze.

Ujból László István veszi át a szót.

Bizony, én beteg gyermek voltam, de izületi gyulladásom ellenére könnyen kibírtam még ezt a kemény telet is. Rendes ruhát kaptunk, vacsa-kabátot, bundát, meleg sapkát, fle-eszimat, teljesen új darabokat. Ehezni egyetlen egyszer sem ehezünk, mindig pontosan megkaptuk adagjainkat. Összesen sok krumplit, káposztát etünk és mindig volt zsirunk, vagy húsunk. Érdekes, hogy január, februárban zsir nem volt, de akkor rendszeresen eljártak bennünket olajjal és hússal. Nagyon sok jó konzervevettünk, most pedig hosszú hejeken keresztül mindig vajjal főztek.

Közbeszól az édesanyja: bezzeg mi a trüfös világban nem igen főztünk vajjal!

A munkára tereltem a szót.

Mennyit dolgoztatok és milyen körülmények között?

Munkaidőnk 8 óra volt, csak 45 nyárán dolgoztunk 10 órát, de őszől kezdve a legutolsó időkiig 8 óras volt a munkanap. Betanítottak bennünket, azután kiszabták a teljesítményt, amit el kellett végeznünk. Így azután senki nem kellett hajtani. Meglehetősen alacsony volt megszabva az, amit mindenkinél el kellett végezni. Mindannyian túlszármaztunk, a mi táborunkban a rekordteljesítmény 300-340 százalékos volt. Táborunk utlagban 128 százalékos teljesített, amiben bennefoglatatnak a nem kifejezetten termelő munkát végzők, mert a 273-as létszámból csak 180 dolgozott a gyárban, 93 ügynevezett légermunkát végzett. A túlteljesítményét külön póllékokat kaptunk a gyártól is és a tábortól is, kenyert, halat, fűzeléket.

Mit csináltak munka végeztével?

Egymás között beosztottuk a közelemunkát, felváltva végeztük. A központi fűtéses barakban külön fűdésosztály volt, itt éjjelnappal fűszelhetünk, fűrűdhetünk. Tíz naponként egyszer elmentünk a gyár fűdőjébe, ahol fertőtlenítettek bennünket, tiszta fehérneműt és ágyneműt adtak. A tiszta ágyneműt boldogan húztuk fel a gyárban készített sodronyos ágyneműnkre.

Kultúrában, politikában volt-e részetek?

Táborunk Antifasiszta Klubjában gyakran rendeztünk műkedvelő előadásokat. Zenekart szerveztünk, verselünk, szórakoztattuk egymást. Az „Igaz Szót” (A magyar hadifoglyok Szovjetunióbeli lapját) rendszeresen olvastuk, úgy hogy teljesen tisztában voltunk a magyar helyzettel. Különös örömmel vettük tudomásul a földreformot, amit azután egymás között alaposan megvitattunk. Bajtársaim nagyon örültek a földosztásnak, mert csaknem mind érdekelve volt benne, nem úgy értem, hogy elvettek volna tőlük, hanem mindegyik várt földet. Az utóbbi időben nagy figyelemmel olvastuk a Magyar Kommunista Párt jó pénzért folyó harcáról szóló cikkeket.

A hazafelé vezető útról érdeklődünk: Kik jöhetnek haza elsőnek és hogy telt a hosszú út?

Egy liszti és orvosi küldöttség vizsgálta végig táborunkat. A betegekkel gyengédkedőket és azokat, akiknek valami fogyatékságuk volt, külön választották. Most tehát még csupa ilyen ember jött vissza, én magam is nemrégiben hagytam el a kórházat, ahol izületi gyulladásomat ápolták. Az úton ellátásunk nagyon jó volt. Gyengédkedőnek járó fejadagot kaptunk: reggelire 3 dkg vajjal és 3 dkg cukrot, tejet, felesbe fehér és barna kenyeret, napjában kétszer fűt ételt, ami mindig rendkívül zsíros volt. Moszkván, Minszken, Tarnopolon, Kolomeán keresztül érkezünk Máramaroszigetre. Itt egy nagy szűrő-tábor van, ahol szétosztják a hadifoglyokat nemzetiség és lakhely szerint. Egészségügyileg ellenőriztek bennünket és fertőtlenítettek. Aki nek rossz volt a ruhája kicserélték és a viseltesebb bakancsok helyett is újakat kaptunk az oroszoktól. Az olaszok hazájukból kapták azt a kék uniformist, amit a debreceniek az állomásnál láthattak. Máramarosból öt napig tartott az út, ez sem volt kényelmetlen, ahogy Oroszországban, úgy itt is leszállhattunk szabadon a vonatról, az állomásokon bort, pálinkát itunk és rengeteget etünk. Záhonyban tudtuk meg, hogy a népjóléti miniszter várni fog bennünket, nagy izgalommal közeledünk Debrecen felé.

Mik az első tapasztalataid Magyarországon?

At átalakulást pontosan ismertük, ez nem ért meglepetésnek.

ként bennünket. Az új pénz sem volt újdonság számunkra, az oroszok útközben mesélték, hogy Európa egyik legjobb pénze a magyar. Öszintén megvallom, nem hittem volna, hogy ilyen nagy lesz a rend és a biztonság Magyarországon. Úgy látom, az élet épp úgy folyik, mint a háború előtt, csak egészen más alapokon. Itt meg kell emlékeznem szovjet kitérőnkön, akik egészen megható módon viselték gondunkat az úton, sok hálával tartozunk nekik.

Édesanyja megerősíti fia szavait: Tegnap Jakásunkon kereste fel őket Saranov főhadnagy, még Debrecenben is megkérdezte: nincs-e valamine szükségük?

Saranov főhadnagyhoz fordulok, aki annyi szeretettel hozta haza szüleikhez, feleségeikhez az első magyar csoportot.

Mi volt a véleménye a magyar hadifoglyokról? Mit gondolt: jó demokraták válnak-e belőlük?

Az összes hadifoglyok közül mindenütt a németek dolgoztak a legrosszabbul. Megállapítottuk, hogy a kis nemzetek fiai általában jó munkát végeztek, de még közülük is kiemelkedtek a magyarok. Hogy jó demokraták lesz-

nek-e? Erre nehéz válaszolni: az egyik ilyen ember, a másik olyan. Mi megtettük a feladatunkat, hazahoztuk őket, most magukon múlik az, hogy demokraták faragjanak belőlük! Mindenesetre az sokat számít, hogy a magyar foglyok látják: hogyan él, dolgozik a szovjet nép, bizonyosan sok követnivaló tapasztalattal gazdagodtak.

Mikor hozza főhadnagy elvtárs a következő csoportot?

Ezt nem tudom, de úgy számítjuk, hogy még októberben minden magyart visszahozunk hazájába. Nemcsak a magyarokat, de az összes kis államok kint élő hadifoglyait, a németek közül csak a betegeket küldjük egyelőre Németországba.

Szavait azzal fejezi be, hogy lapunkon keresztül köszöni meg a város kedveségét, a szíves fogadtatást, amiben őt részesítették.

Azzal búcsúszóval tőle, hogy nagy örömmel várjuk vissza, most azért is, mert nem jön üres kézzel: magyarokat hoz magával. De ha ez a feladatát elvégezte, azután is boldogan látjuk mindig a magyar testvéreinket ilyen meleg szívvel segítő szovjet elvtársakat!

„Nem akarok pihenni, megyek a régi munkahelyemre!”

Megerkezés után meglátogattuk lakásán másik debreceni volt hadifogoly bajtársunkat, Lakatos Józsefet. Két kis szoba az egész, az is pincében, mégis betűli az egészét valami magasba kívánczó boldog gazdagság: a szeretet.

A két öreg szülő és a hazafélt testvérenek családja ül melletttem. Szemköt pedig ő, mesél a látottól, időről, örömről, bánatról. Lassan pereg ajkáról a szó, az öregek szinte isszák a régen nélkülözött hangokat. Együtt élnek át minden eseményt, minden szavával együtt örül és szomorkodik tekintetük.

A hazaérkezéséről is mesél. Örömeiben écsuklik a hangja, mikor szüleiére tekint. Örül az otthonának, örül a városnak, örül most az egész világnak.

Aztán a jövőt kezdi fejtegetni. „Nem akarok sokat pihenni, megvizsgáltatom magam a klinikán és ha nincs semmi bajom, megyek a régi munkahelyemre vissza.” A család azt akarja, hogy pihenje, de ő egészségesnek, erősnek érzi magát és dolgozni akar!

Nem zavarom sokáig, búcsúszom sok szeretettel kívánva az újonnan jöttnek és magukra hagyom őket boldogságukkal.

Letartóztattak egy hajdúhadházi betörőt és orgazdát

A debreceni államügyészséghez az elmúlt héten beküldték Mayer Jenő hajdúhadházi asztalossegédet és feleségét. Mayer Jakásán tartott házkutatás alkalmával alapos gyanu merült fel, hogy az asztalossegéd feleségével együtt több betörést és lopást követett el. Mayer kétfős mennevezet közé jelentette a rengeteg lopott holmit és hónapok óta gyűjtötte össze a drágaságokat. Dr. Szarukán vizsgálóbíró a felmerült adatok alapján Mayert és feleségét vizsgálati fogságba helyezte.

Bérhizlalási akció

Balogh István főispán akciót indított a Hajdú megyében sertésbérhizlalásra. A gazdákkal szerződést kötnek 120 kilós sertések hizlalására és ebből előreláthatólag januártól kezdve fedezni tudják a megye „zsírozó” szükségletét. A gazdák nagy örömmel fogadták ezt az akciót annál is inkább, mert az ilyen bérhizlalási szerződést kötött gazda mentesül minden további beszolgáltatás alól. Kb. 700 szerződésre van kilátás. Bőszörményben már 150 gazda jelenkezett sertésbérhizlalásra.

Adózás, könyvelés: könyvetesi szakiroda. Vörösmarty-u. 24. Tel.: 117

Ablaküveg előjegyezhető!
Uborkásüveg szállított olcsó árban
Berger Zsigmondnál
PIAC-UTCA 58.

A Debreceni Építőmunkások Munkaszövetkezése mely megilletődéssel tudatja, hogy
Kaszás Sándor közműves, szövetkezeti tag folyó hó 11-én 71 éves korában elhunyt. Temetés: szerdán délután 4 órakor lesz a 2/A. ravatalozó-teremből a rejt. egyház szertartása szerint.
Emléket kegyelettel örizzük!
A temetést Gebauer temetőkezelési vállalat rendezti.

Kartonok már 6.40-től. Most válasszon
Hangel, karton, fehérnemű, kendők, fokon és vászon anyagaimból.
Szolid olcsó árak!
BLUM JENŐ
Piac-utca 21. sz. (Sesztina-ház.)

Őszi divatlapok megérkeztek
CSILLAG könyvkereskedés
PIAC-UTCA 69. SZ.
Ne dobja el ócska kalapját. Olcsón újat alakítja
KALAPIPAR KIZÁRÓLAG SZÉCHENYI-UTCA 7. SZÁM

Az év legnagyobb művészeti eseménye!
Dr. Rónai Egon és a HOLECZY-EGYÜTTES
és a szerzői estjük aug. 15-én az ARANY BÍKA disztermében
Jegyek elővétele az Arany Bika előcsarnokában d. u. 4-7-ig. — HELYARAK 1.50-1.60.

nács és élet

...mester ügye kerül...
...sra, aki a rendőr...
...zó kijelentéseket...
...reggel 9 órakor...
...ség épületében.

lopás nyvonaton

...kormányzati fu...
...lyet pedig két...
...tona örvölt, szin...
...csomag. Ebben az...
...kocsiba beosztott...
...ulasztás terheli...
...a kocsiba igazol...
...delkező egyéne...

szell még

...is lehet csodálni...
...állapították meg...
...magyira 20-24 ill...
...59-69 filler.
...vés volt a felho...
...nyakán maradt az...
...esa maximális ára...
...már az asszonyok...
...ak veyék.

...bizottság emberét...
...y kevés burgonya...
...mert a helyi piaci...
...a város határa...
...kra és már ott...
...melőktől. Tegnap...
...ntvédő" 4 székér...
...t be a piacra és...
...kezet meg, a főb...
...tkapkodták.

...intézkedést ke...
...era nézve, hogy...
...utcai árusítás...
...az árul és a pén...
...hiják őket a há...
...kapualjába és...
...nagyasabb áron vár...
...ük árúkat.

bizottság öbizottság?

...lakozunk már...
...lenleg felfüggesz...
...sulati elnök sze...
...a nappal is villá...
...nyítottuk, hogy...
...beli magaalatása...
...a jöhírvű Ke...
...lére. Hosszas...
...et lapunk és a...
...ő társadalom vi...
...yben, elértük azt...
...választmányá Uj...
...galóbizottság cje

...erint a vizgáló...
...kórház is több...
...ségi tag foglal...
...jaitól szigorú ti...
...követel. Erre...
...i szükség nincs...
...ereskedő Társulat...
...ahhoz, hogy a...
...regei is ne ér...
...ami ott folyik...
...vág össze a de...
...sivel!

-SZINHÁZ

...el 7 órakor...
...s Rajz Jancsi...
...tével

BUS

